

Slavnostni govor – spominska proslava ZKP v Svečah

05.02.2023 – 11:00 – Manuel Jug, BEd

Spoštovani navzoči, drage dame in gospodje!

Najprej bi se rad iskreno zahvalil Zvezi koroških partizanov za povabilo, da lahko spregovorim na današnji proslavi tukaj v Svečah. V veliko čast mi je, da lahko podam svoje misli na tej proslavi, v okviru katere Zveza koroških partizanov že dolga leta skrbi za ohranitev spomina ter ozaveščanje nas vseh o dogodkih iz krute zgodovine.

Niti osemdeset let ni od tega, da se je končala druga svetovna vojna, katera je bila usodna za naš kontinent, za našo državo, za naš kraj in predvsem za naše prednike. Čeprav se je vojna končala, pa so ostala nezaupanja, žalost, kruti spomini in travme, ki so bremenile še veliko generacij, vse tja še do danes.

Danes živimo tukaj na Koroškem oz. Avstriji in tudi Sloveniji v miru. Torej mir ni neka samoumevnost. Samo nekaj tisoč kilometrov oddaljeno od nas, še znotraj evropskega kontinenta pa divja vojna, ki vsak dan prinaša ranjene, travmatizirane, padle in umorjene ljudi. Pod vojno trpi, kot vedno, v prvi vrsti nedolžna civilna družba. Ne želim oceniti, kdo je za vojno v Ukrajini kriv, želim pa si, da bi se ta vojna čim prej končala in da bi tamkajšni ljudje lahko ostali v svoji domovini in s tem tudi našli svoj mir. Ne zdi se mi prav, in to bi na tem mestu tudi rad izpostavil, da se v to vojno vedno močneje vmešava tudi Evropska unija s svojimi članicami. Dejstvo, da Evropske države pošiljajo tanke in orožje je zame zaskrbljujoče in to tudi globoko odklanjam.

Časi, v katerih živimo, so zelo negotovi. Vsi skupaj ne vemo, kakšna bo naša prihodnost ter bodočnost prihodnjih generacij. Pred kratkim napravljena študija renomiranega Dunajskega inštituta OGM je ugotovila, da slovenščina po vaseh in podeželju ter med pripadniki narodne skupnosti na Koroškem nasploh, močno upada. Zato je naša skupna odgovornost vseh ta, da poskrbimo za to, da se slovenski jezik ohrani in krepi na vseh ravneh. V šolskem sistemu, v jaslih, vrtcih in šoli kot tudi v zasebnem življenju, v družinah ter v okviru društvenega delovanja. Zavzemati se moramo za najboljše pogoje na izobraževalnem področju, najti pa moramo odgovore na pereče probleme, na primer na pomanjkanje kadrov pri dvojezičnih vzgojiteljih, ki jezik posredujejo otrokom v prvih letih izobraževanja. Potrebno bi bilo, da ima

vsak otrok najboljšo možnost, da se na vseh stopnjah lahko uči slovenski jezik brez ovir in s pomočjo dobrih pedagogin in pedagogov. Bistveno pomembno pa je tudi, da se slovenščina uporablja v vsakdanu. Le tako lahko otroci izpostavijo še boljši, emocionalni stik do materegea jezika in ga s tem tudi po lastni volji krepijo in v nadaljni meri tudi uporabljajo in dajejo naprej.

Veliko več bi si za naše dijakinje in dijake želel tudi glede pouka zgodovine. Vsi poznamo temna poglavja v zgodovini slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Naši mladi v šolah ne izvedo dovolj o izseljevanju koroških Slovencev in Slovenk, o partizanskemu odporu proti nacionalsocializmu, o antifašizmu, o dogajanjih v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja in o spremenjenem položaju na Koroškem. Prenoviti bo treba vsebino šolskih učbenikov, ustrezno šolati in obveščati učitelje in učiteljice, ki so odgovorni za posredovanje omenjenih tem in seznanjanje mlajše generacije o naši zgodovini.

Za prihodnost Koroške si želim, da bi se Dežela še naprej zavedala, da sta slovenski jezik in kultura bogat in pomemben del Koroške identitete. Deželni glavar, dr. Peter Kaiser je v zadnjih letih storil veliko korakov v pravo smer, saj je vključeval in poslušal narodno skupnost in njihovim prizadevanjem ter se na različnih ravneh boril za priznanje, dobrobit in pospeševanje položaja koroških Slovencev in Slovenk. Zato si želim za prihodnje deželnozborske volitve, ki bodo potekale v točno enem mesecu, da se ta pozitivna pot nadaljuje in da ne bomo dobili spet deželno vlado, ki bo vodena s strani Svobodnjaške stranke ali pa s karkolšnim populističnim eksperimentom. Želim si, da bodo potrjene in okrepljene tiste sile, ki so odprte do narodne skupnosti in se zavzemajo za nas in ki naša prizadevanja jemljejo resno.

Vprašanje, kakšna bo naša prihodnost, je vedno aktualno, čeprav nihče tega ne more povedati z neko zagotovostjo. Zavedam se tega, da je prizadevanje za pravice narodne skupnosti kot predsednik ZSO seveda glavna naloga. Mislim pa, da bi bilo za prihodnost tudi potrebno, da bi se vedno močneje tudi ukvarjali in prizadevali za nasplošne družbenopolitične teme. Sledeče točke so mi zelo važne in jih iz tega razloga želim tudi postaviti visoko na agendo.

Solidarnost v družbi naj bi bila samoumevnost, pa ni. Še vedno je tako, da bogatejši del družbe postaja vedno bogatejši, revnejši del družbe pa vedno revnejši. Če si zavedamo samo dejstva, da ima najbogatejši odstotek Avstrijske družbe isto veliko premoženja kot revnejša polovica družbe. V številkah to pomeni, da ima bogatih 90.000 ljudi v Avstriji več premoženja kot 4,5 milijonov Avstrijk in Avstrijcev. Če slišim takšne primere, potem je zame še vedno absolutno

nerazumljivo, zakaj še vedno ni davka, ki bi znatno obdavčil milijonarje in premožne, ki bi z lahkoto lahko prispevali pretežni delež za socialno državo, saj bi se sredstva lahko solidarno in pravično razdelila tako, da nikomur ne bi bilo treba živeti v revščini. V zadnjih mesecih smo vsi občutili močne podražitve na skorajda vseh področjih. Pomembno je in bo, da se bodo odgovorni zavedali dejstva, da je treba gledati na pravično porazdelitev ter na to, da bodo vsi imeli dovolj sredstev, da bodo lahko nasitili sebe in svoje družine ter saj solidno lahko ravnali in shajali s svojimi sredstvi. Skratka povedano: potrebujemo socialno državo, ki nudi pomoč tistim, ki pomoč res potrebujejo. Poleg takšnih vprašanj pa je bistvena tudi enakopravnost med moškim in ženskim spolom, katere v celoti še danes ni. Tudi to je vprašanje, katerega bi se bilo potrebno še lotiti.

Kljub vseh negativnih faktorjev današnjega časa pa ne smemo pozabiti na nekaj, kar ljudje enostavno potrebujejo: upanje in optimizem. To sta pojma, ki sta za dobrobit družbe neizmerno pomembna in se teh lahko poslužimo tako za narodno skupnost kot tudi za celotno družbo nasploh. Skupaj se zavzemajmo za boljšo prihodnost, ker je to tudi naša skupna odgovornost. Le tako bomo za prihodnje generacije lahko ohranili zgodovino in sedanost in jim s tem dali možnost, da ustvarjajo in živijo prihodnost. Hvala lepa!